

ผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน

The Effects of Activity Reinforcement on Inattentive Behavior

อิชยา จินะกาญจน์ (Itchaya Jeenakarn)*

สุวรี ศิวะแพทย์ (Suwaree Sivabaedya, Ph.D)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ Time Series Design เป็นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวและมีการวัดซ้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านกรูคุ จังหวัดนครพนม จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนแบบช่วงเวลา และการเสริมแรงด้วยกิจกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนในการทดลอง 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ระยะเส้นฐาน 2) ระยะเสริมแรงด้วยกิจกรรม 3) ระยะหยุดยั้ง 4) ระยะกลับไปใช้กระบวนการเช่นเดียวกับระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความถี่ของพฤติกรรมไม่ใส่ใจการเรียนโดยใช้กราฟ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คนลดลง โดยมีค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในระยะที่ 2 B(1) และระยะที่ 4 B(2) ต่ำกว่าระยะที่ 1 A(1) และระยะที่ 3 A(2)

Abstract

This research was quasi-experimental research time series. Design trials were only one group and repeated measures. The objective of this research was to study the effects of activity reinforcement on inattentive behavior. The target group of this study were 3 students with inattentive behavior. They were the 5th grade student in the second semester of academic year 2010, Bankuruku School, Nakhonphanom Province. The instruments used to collect data were; 1) The inattentive observing and recoding behaviors form; 2) Reinforcement with activities. There are four phases: Phase one baseline; Phase two reinforcement with activities; Phase three extinction; Phase four; reinforcement with activities as phase two again. The collected data were analyzed by frequency, average frequency of inattentive behaviors and compared average frequency of inattentive behaviors using graph. The results of the study were: The target group 3 students with inattentive behavior decreased. The average frequency of inattentive behaviors in phase two and phase four were lower than phase one and phase three.

คำสำคัญ: พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน การเสริมแรงด้วยกิจกรรม

Keywords: Inattentive Behavior, Activity Reinforcement

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตใน สังคม เพราะการศึกษาจะนำไปสู่การพัฒนาในแต่ละด้านของเรา ได้แก่ ด้านการงาน ด้านครอบครัว และด้านสังคม การพัฒนาที่ควรกระทำอย่างยิ่ง คือการพัฒนาความใส่ใจ เพราะความใส่ใจเป็นคุณลักษณะสำคัญยิ่งประการหนึ่ง ซึ่งความใส่ใจนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวเรามาแต่กำเนิด อีกทั้งไม่ใช่เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ และจะบังคับให้เกิดมีขึ้นก็ไม่ได้ หากแต่ว่าเกิดจากภายในตัวเด็กเอง ซึ่งความใส่ใจนี้จะต้องอาศัยการปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นนิสัยประจำตัวเด็กคนนั้นไป (ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และ จรรยา สุวรรณทัต, 2520 อ้างถึงใน บุญศรี โพธิ์กระสังข์, 2552)

ความใส่ใจ มีความจำเป็นต่อคนเราทุกคน ยิ่งในส่วนที่เป็นเรื่องของการเรียนแล้วนั้น ยังมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ควรที่จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนา เพราะการที่นักเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือประสบความสำเร็จในเรื่องของการเรียน หรือแม้กระทั่งการทำงานต่าง ๆ นั้นก็ขึ้นอยู่กับความใส่ใจต่องานของนักเรียนคนนั้น ๆ เป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันทางสังคมต่าง ๆ อันได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สื่อมวลชน และองค์กรระหว่างประเทศควรจะร่วมมือกันในการพัฒนาเยาวชนให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นในทุก ๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

จากการสำรวจปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนบ้านกุรุคุ โดยการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรม การเรียน การสัมภาษณ์จากอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา และผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความเห็นตรงกันว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสังเกตพบยังขาดความใส่ใจต่อการเรียน กล่าวคือ นักเรียนมีพฤติกรรมเหม่อลอยในเวลาเรียน พุดคุยขณะที่ครูกำลังสอน มองออกไปนอกห้องเรียน ลุกออกจากที่นั่งขณะที่ครูกำลังสอน หรือขณะที่เรียนวิชาหนึ่งก็นำสมุดวิชาอื่นขึ้นมาจดบันทึก สิ่งทีกล่าวมานี้แสดงให้เห็นถึงการขาดความใส่ใจการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผลที่เกิดขึ้นก็คือ ทำให้ประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความใส่ใจใน เรื่อง ของ การเรียนจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาจจะไม่ได้เกิดจากครูผู้สอนฝ่ายเดียวที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความใส่ใจการเรียน ด้านครอบครัว และหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องก็จำเป็นที่จะช่วยกันพัฒนาให้นักเรียนเกิดความใส่ใจการเรียนเพิ่มขึ้น การนำเทคนิคที่นอกเหนือจากบทเรียน มาปรับใช้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดความใฝ่ใญ่นั้นมีอยู่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการนำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในบทเรียนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจต่อผู้เรียน อีกทั้งในเรื่องของการนำกิจกรรมมาปรับใช้ในห้องเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนใส่ใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งก็ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียน การสอนและต่อตัวผู้เรียนด้วย (สุรรัตน์ อังกรวิโรจน์, 2532 อ้างถึงใน เย็นจิตร ขวณะวิบูลยางกูร, 2547)

ในการปรับพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน สามารถทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าน่าจะนำมาปรับพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 3 คน ได้ คือ การปรับพฤติกรรมโดยการใช้นวัตกรรมเสริมแรงด้วยกิจกรรม (Activity Reinforcement) เพราะเด็กในวัยนี้จะชอบทำกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมก็เป็นตัวช่วยเสริมแรงให้เกิดความใส่ใจต่อการเรียนการสอน ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยจะนำกิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายชื่นชอบและกระทำอยู่เป็นประจำมาใช้เป็นตัวเสริมแรงให้กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน การนำกิจกรรมมาเป็นตัวเสริมแรงจะต้องเป็นกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เลือก เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความชอบแตกต่างกัน และเป็นกิจกรรมที่ไม่มีความยุ่งยากในการจัดเตรียมและสามารถทำได้ในชั้นเรียน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2550) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอกิจกรรมวาดภาพระบายสี และกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ที่เป็นตัวเสริมแรงเพื่อปรับพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้จากการสังเกตพฤติกรรม การสอบถาม และการสัมภาษณ์ จากครูผู้สอนหลายท่าน ครูประจำชั้น เพื่อน และผู้ปกครอง โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน จะได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีและ กิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ในวันและเวลาที่นักเรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ เนื่องจากเป็นวิชาที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนบ่อยครั้งกว่าวิชาอื่น การที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ทำกิจกรรมที่ชื่นชอบและทำเป็นประจำจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนเพิ่มขึ้น เพราะการได้ทำกิจกรรมเปรียบเสมือนกับการได้รับรางวัลและทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกดีใจกับการได้ทำสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ จากการที่ผู้วิจัยได้ทดลองปรับพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนโดยการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพ

ระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผู้วิจัยพบว่าการใช้ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรมมาปรับพฤติกรรมทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนลดลง

คำถามในการวิจัย

เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรม ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อลดพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนลดลง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความไม่ใส่ใจในการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคหรือทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ และส่งผลให้ตนเองได้รับความเดือดร้อน พฤติกรรมดังกล่าว ได้แก่

- 1) เหม่อลอยในเวลาเรียน
- 2) พูดคุยขณะที่ครูกำลังสอน
- 3) มองออกไปนอกห้องเรียน
- 4) ลุกออกจากที่นั่งขณะที่ครูกำลังสอน
- 5) นำสมุดวิชาอื่นขึ้นมาดูบนที่ก

พฤติกรรมเหล่านี้สามารถบันทึกได้โดยการใช้แบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของ รดาธร นิลละอ (2548) ซึ่งผู้วิจัยนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของการวิจัยครั้งนี้

2. การปรับพฤติกรรม หมายถึง กระบวนการในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งกระบวนการปรับพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนจะมีระยะการทดลอง 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 A (1) ระยะเส้นฐาน ระยะที่ 2 B (1) ระยะการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีและ

กิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ ระยะที่ 3 A(2) ระยะหยุดยั้ง ระยะที่ 4 B(2) ระยะการเสริมแรงด้วยกิจกรรมอีกครั้ง โดยการใช้กิจกรรมที่นักเรียนกระทำอยู่เป็นประจำเพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความใส่ใจการเรียน

3. การเสริมแรงด้วยกิจกรรม หมายถึง การกระทำที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายชื่นชอบและกระทำอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำกับเพื่อนหรือกระทำเพียงคนเดียว ซึ่งในการศึกษาค้นครั้งนี้ ได้แก่ กิจกรรมวาดภาพระบายสี และกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ กิจกรรมที่นำมาเสริมแรงให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้นจะมีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-Experimental Research) แบบ Time Series Design ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวและมีการวัดซ้ำ (ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2545)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 คน โรงเรียนบ้านกุรุคุ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้มาโดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่กำลังเรียนในห้องเรียนในแต่ละรายวิชา ซึ่งตรงกับผลของการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น และการสอบถามครูที่สอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนแบบช่วงเวลาผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของ รดาธร นิลละอ (2548) มาปรับใช้กับงานของผู้วิจัย โดยเพิ่มในส่วนของพฤติกรรมลุกออกจากที่นั่งขณะที่ครูกำลังสอน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของผู้วิจัย

(1) ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนแบบช่วงเวลาแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในชั้นเรียนมีดังต่อไปนี้

พฤติกรรมที่ 1 นักเรียนมองออกไปนอกห้อง

พฤติกรรมที่ 2 นักเรียนคุยกันขณะที่ครูกำลังสอน

พฤติกรรมที่ 3 นักเรียนเหม่อลอยมี

อาการง่วงนอน

พฤติกรรมที่ 4 นักเรียนลุกออกจาก
ที่นั่งขณะที่ครูกำลัง
สอน

พฤติกรรมที่ 5 นักเรียนหยิบสมุดวิชา
อื่นมาทำที่ไม่เกี่ยวกับ
วิชานี้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้และไม่
ให้คะแนนจากพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในชั้นเรียน
โดยใช้สัญลักษณ์การบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

สัญลักษณ์ + หมายถึง ในช่วงเวลา
ที่สังเกต นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ถูกสังเกตได้แสดงพฤติกรรม
ความไม่ใส่ใจการเรียน

สัญลักษณ์ - หมายถึง ในช่วงเวลา
ที่สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ถูกสังเกตไม่ได้แสดงพฤติกรรม
ความไม่ใส่ใจการเรียน

(1) ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นในช่วง
เวลาของการสังเกตให้นับความถี่ หรือจำนวนครั้งของ
พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยบันทึกเครื่องหมาย + ลงในแบบบันทึก
พฤติกรรมตรงช่วงเวลาที่ถูกสังเกตนั้นเกิดขึ้น

(2) ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายไม่เกิดขึ้นใน
ช่วงเวลาของการสังเกตให้บันทึกเครื่องหมาย - ลงในแบบ
บันทึกพฤติกรรมตรงเวลานั้น

ตอนที่ 3 การหาค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง
ผู้สังเกต (Inter-observer Reliability or Point Agree-
ment)

2) วิธีการพัฒนาแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
ความไม่ใส่ใจการเรียน

ผู้วิจัยได้นำแบบบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจ
การเรียนแบบช่วงเวลามาใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของ
นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนั่งอยู่ใน
ระยะห่างกัน แต่อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมความไม่
ใส่ใจการเรียนได้ชัดเจนและจดบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้
โดยไม่รบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เวลาการสังเกต
และบันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
เป็นระยะเวลา 60 นาที ในวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็นช่วง
เวลาการสังเกต 2 นาที และช่วงบันทึกพฤติกรรม 1 นาที
รวมเวลาของการสังเกต 20 ช่วงเวลาและนำผลการบันทึกที่
ได้มาหาค่าความเที่ยงของการสังเกต

2) กิจกรรมที่ใช้เสริมแรง เป็นกระบวนการ
ปรับพฤติกรรมโดยนำทฤษฎีการเสริมแรงมาประยุกต์ใช้เพื่อ
ลดพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน
ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงด้วยกิจกรรม และศึกษาข้อมูล
เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะนำมาทดลองเสริมแรงให้กับนักเรียน
กลุ่มเป้าหมายแต่ละคน

2) สร้างแบบสำรวจเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียน
กลุ่มเป้าหมายทำอยู่เป็นประจำ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการ
เสริมแรงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

3) เมื่อได้ผลจากกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบ
แล้วจึงนำมาวางแผนในการให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมกับ
นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มี
พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในขณะนักเรียนเรียนวิชา
ต่าง ๆ ในชั้นเรียน เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมไม่ใส่ใจการเรียนเกิด
ขึ้นในวิชาใดมากที่สุด จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
การสัมภาษณ์จากครูประจำชั้นและครูประจำวิชาวิทยาศาสตร์
นักเรียนจะมีความไม่ใส่ใจการเรียนทุกวิชาไม่ว่าจะเป็นคณิตศาสตร์
ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย แต่วิชาที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม
ความไม่ใส่ใจการเรียนมากที่สุดนั้น คือ วิชาวิทยาศาสตร์

จากการเข้าไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
พบว่า กลุ่มเป้าหมาย 3 คน มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจ
การเรียน ขณะเรียนในชั้นเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด
พฤติกรรมที่พบได้แก่ มองออกไปนอกห้องคุยกันขณะที่ครู
กำลังสอน เหม่อลอยหรือมีอาการง่วงนอน ลุกออกจากที่
นั่งขณะที่ครูกำลังสอน และนำสมุดวิชาอื่นขึ้นมาจดบันทึก
จากนั้นผู้วิจัยทำการสำรวจกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบและ
ทำเป็นประจำ โดยพบว่า กิจกรรมที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง
3 คน ทำเป็นประจำ ได้แก่ กิจกรรมวาดภาพระบายสีและ
กิจกรรมต่อจิ๊กซอว์

ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
ความไม่ใส่ใจการเรียนให้แก่ผู้ช่วยวิจัย โดยตกลงว่า
จะใช้เวลาในการสังเกตพฤติกรรม 2 นาที และใช้เวลานับบันทึก
พฤติกรรมที่สังเกตได้ในแต่ละช่วงเวลา 1 นาที การสังเกต
และบันทึกพฤติกรรมครั้งนี้ดำเนินการในวิชาวิทยาศาสตร์
ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือระหว่าง

ผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัยจากการทดลองสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก่อนขึ้นการทดลองกลุ่มเป้าหมาย เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2553 จนถึงวันที่ 7 มกราคม 2554

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนโดยเลือกวันและเวลาในการทดลองเป็นช่วงเวลา คือ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ ในวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้เวลาในการทดลอง 32 ครั้ง จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม 2554 จนถึงวันที่ 4 มีนาคม 2554 มีขั้นตอนในการทดลองแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 A(1) ระยะเส้นฐาน เป็นระยะที่ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน ในระยะนี้ผู้วิจัยจะยังไม่ใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรม วาดภาพพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ โดยใช้ระยะเวลาสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที จำนวน 2 สัปดาห์

ระยะที่ 2 B(1) ระยะปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรม เป็นระยะที่ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในขณะที่เรียนในชั้นเรียนและเสริมแรงด้วยกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบและทำเป็นประจำ นั่นก็คือ กิจกรรมวาดภาพพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในขณะที่เรียนเป็นเวลา 40 นาที และนำกิจกรรมเสริมแรงมาใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 20 นาที ในระยะนี้ครูประจำวิชาจะแจ้งก่อนเริ่มเรียนว่าจะมีการให้ทำกิจกรรมหลังชั่วโมงเรียน เพื่อที่จะได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายว่ามีพฤติกรรมแตกต่างจากกระแสรอบๆ อย่างไรบ้างที่จะได้ทำกิจกรรมหลังเรียน ระยะนี้จะใช้ระยะเวลาสัปดาห์ละ 4 ครั้ง จำนวน 2 สัปดาห์

ระยะที่ 3 A(2) ระยะหยุดยั้ง เป็นระยะที่ผู้วิจัยจะยุติการให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และจะสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนขณะที่ครูกำลังสอนเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนเป็นอย่างไรบ้าง โดยใช้ระยะเวลาสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที จำนวน 2 สัปดาห์

ระยะที่ 4 B(2) ระยะปรับพฤติกรรมอีกครั้ง เป็นระยะที่ผู้วิจัยกลับไปใช้กระบวนการเช่นเดียวกับระยะที่ 2 โดยการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอีกครั้ง ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ

4 ครั้ง คือสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 40 นาที และให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ 20 นาที ตามวันและช่วง เวลาเดียวกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรม จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

2. หาค่าความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนในแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะ

3. หาค่าเฉลี่ยความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะ

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนในแต่ละระยะการทดลอง

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละระยะการทดลองด้วยกราฟ

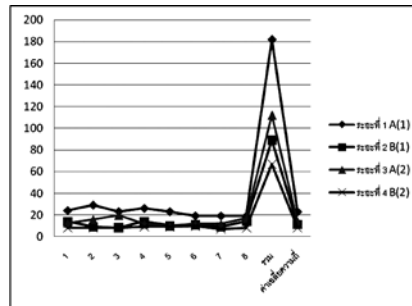
6. แสดงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังได้รับเทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมในแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะ แล้วนำเสนอด้วยกราฟ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือการเสริมแรงด้วยกิจกรรมสามารถลด พฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 รายได้ กล่าวคือ

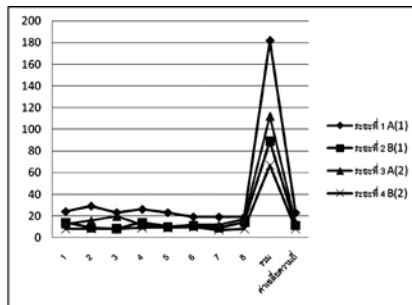
นักเรียนกลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 ที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้

จากกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะพบว่าระยะที่ 1 เส้นกราฟแสดงค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ในระดับสูงสุดคือ 22.38 และระยะที่ 2 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้จะอยู่ในระดับต่ำลงมาค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 10.75 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้ที่ลดลง

น่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสี ในระยะที่ 3 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจเรียนรู้จะอยู่ในระดับสูงขึ้นเข้าใกล้ระยะเส้นฐานและระยะที่ 4 เป็นระยะที่กลับมาให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีอีกครั้ง พบว่าเส้นกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่ต่ำลงเนื่องจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสี

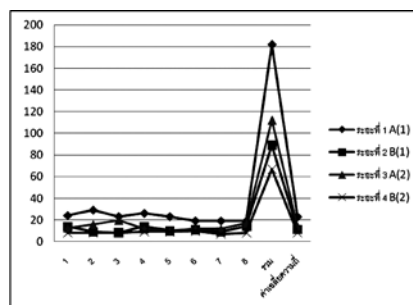
นักเรียนกลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 ที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้

จากกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะพบว่าระยะที่ 1 เส้นกราฟแสดงค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ในระดับสูงสุดคือ 23.5 ครั้ง และระยะที่ 2 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้จะอยู่ในระดับต่ำลงมาค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 12.13 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้ที่

ลดลง น่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ ในระยะที่ 3 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจเรียนรู้จะอยู่ในระดับสูงขึ้นเข้าใกล้ระยะเส้นฐานและระยะที่ 4 เป็นระยะที่กลับมาให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์อีกครั้ง พบว่าเส้นกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่ต่ำลงเนื่องจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์

นักเรียนกลุ่มเป้าหมายคนที่ 3 ที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนรู้

จากกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละระยะการทดลองทั้ง 4 ระยะพบว่าระยะที่ 1 เส้นกราฟแสดงค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ในระดับสูงสุดคือ 22.75 และระยะที่ 2 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนจะอยู่ในระดับต่ำลงมาค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 11.13 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนที่ลดลงน่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสี ในระยะที่ 3 เส้นกราฟแสดงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจเรียนจะอยู่ในระดับสูงขึ้นเข้าใกล้ระยะเส้นฐานและระยะที่ 4 เป็นระยะที่กลับมาให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีอีกครั้ง พบว่าเส้นกราฟแสดงค่าความถี่และค่าเฉลี่ยความถี่ต่ำลงเนื่องจากการได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน ลดลง โดยมีค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในระยะที่ 2 B(1) และระยะที่ 4 B(2) ต่ำกว่าระยะที่ 1 A (1) และระยะที่ 3 A(2) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนลดลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คนได้ทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบและทำเป็นประจำ นั่นคือ กิจกรรมวาดภาพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ ซึ่งสอดคล้องกับ ซูฮิฟ อ่อนโคสูง (2552) ที่กล่าวว่า ความใส่ใจ เป็นการจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ปกติในสิ่งแวดล้อมในลักษณะใดขณะหนึ่งมีสิ่งเร้ามากระตุ้นเรามากมายหลายอย่างและหลายทาง เช่น เสียงกระดิ่งหู แสงกระดิ่งตา อุณหภูมิกระตุ้นผิว ฯลฯ และแม้แต่สิ่งเร้าประเภทเดียวกัน เช่น แสง ก็มีมากมายหลายชนิดทำให้เราไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าในสิ่งแวดล้อมได้ทั้งหมดในขณะเดียวกัน เราจะเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งเร้าที่เราจดจ่ออยู่เท่านั้น ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนในแต่ละระยะการทดลอง พบว่า พฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนลดลงในระยะที่มีการให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรม การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยความถี่ของพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งสามคนแสดงให้เห็นแนวโน้มการเพิ่มและลดลงของพฤติกรรมอย่างชัดเจน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมความ

ไม่ใส่ใจการเรียนต่ำลงเมื่อได้รับการเสริมแรงด้วยกิจกรรม โดย เห็นจากระดับเส้นกราฟที่ต่ำลงในระยะที่ 2 ระยะที่ 3 ระยะหยุดยั้ง เมื่อยุติการให้การเสริมแรงด้วยกิจกรรมเส้นกราฟจะสูงขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่าผลของการเสริมแรงด้วยกิจกรรมสามารถลดพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนลงได้ ผลดังกล่าวนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Cartson (1993) ที่กล่าวว่า การให้การเสริมแรงคือการเพิ่มความน่าจะเป็นของการแสดงพฤติกรรมตอบสนอง โดยการให้สิ่งเร้าที่จะทำให้การตอบสนองนี้เพิ่มขึ้น เรียกว่า ตัวเสริมแรง ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนควรจะต้องให้มีการเสริมแรงแก่นักเรียน อาทิเช่น กิจกรรมการเรียนการสอน เกมประกอบบทเรียน เพื่อเป็นการจูงใจให้นักเรียนเกิดความใส่ใจในเนื้อหาที่จะเรียน เพราะการเรียนแต่ในบทเรียนโดยไม่ได้นำวิชาอื่นหรือกิจกรรมมาประยุกต์กับบทเรียนให้เกิดการบูรณาการก็จะทำให้นักเรียนไม่ใส่ใจที่จะเรียนในรายวิชานั้น การเสริมแรงให้กับนักเรียนด้วยกิจกรรม ทั้งที่ครูเตรียมมาให้แก่นักเรียน และกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบก็ตาม สามารถจูงใจให้นักเรียนใส่ใจที่จะเรียนไม่น้อยไปกว่าการใช้ตัวเสริมแรงชนิดอื่นตรงกับ Rimm & Masters (อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2550) ที่ว่า ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรมสามารถทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่มีความถี่เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ อย่างเช่น การให้เด็กดูทีวีอาจจะใช้เป็นตัวเสริมแรงในการทำการบ้านได้ การเสริมแรงก็ต้องมีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา ซึ่งผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2548) กล่าวว่า การที่อินทรีจะแสดงพฤติกรรมหนึ่งเพิ่มขึ้น มีความถี่สูงขึ้นหรือเกิดบ่อยครั้งเนื่องจากอินทรีได้รับความพึงพอใจในการแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วซึ่งเป็นไปตามกฎของธอร์นไดค์ ที่กล่าวว่า การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้รับการทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้ นั่นก็คือ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของ Thorndike นั่นเอง (อารี พันธมณี, 2540) การเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์กับกลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน นับว่าเป็นการเสริมแรงที่ได้ผลตัวอย่างหนึ่งเนื่องจากการให้ในสิ่งที่นักเรียนชอบแล้วนักเรียนแสดงพฤติกรรมความใส่ใจเพิ่มขึ้น ในการใช้ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2550) กล่าวว่า

การนำกิจกรรมที่บุคคลชื่นชอบหรือพฤติกรรมที่บุคคลกระทำบ่อยครั้งมาใช้เสริมแรงพฤติกรรมที่บุคคลกระทำน้อย โดยบุคคลจะต้องทำพฤติกรรมเป้าหมายก่อน จึงมีโอกาสได้เลือกกิจกรรมที่ตนเองชอบหรือต้องการทำภายหลัง เช่นเดียวกับการนำหลักพรีแมค (Premack Principle) มาใช้ควรมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างให้บุคคลเลือก และควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ยุ่งยากในการจัดเตรียม และในการนำกิจกรรมมาใช้เป็นตัวเสริมแรงควรมีการสำรวจก่อน เพราะเด็กแต่ละคนมีความชอบต่างกัน ผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมวาดภาพระบายสีและกิจกรรมต่อจิ๊กซอว์ช่วยให้เด็กเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนลดลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alan Taylor, Eric Taylor, Jody Warner-Rogers & Seija Sandberg (2000) ที่ศึกษาพฤติกรรมไม่ใส่ใจการเรียนในวัยเด็กและผลกระทบที่มีต่อพัฒนาการของเด็ก โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาของพฤติกรรมไม่ใส่ใจของเด็กอายุ 7 ขวบ ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อเปรียบเทียบความสัมพัทธ์ทางสังคมและศึกษาถึงภูมิหลังของเด็กที่มีพฤติกรรมไม่ใส่ใจใจอย่างเดียว มีพฤติกรรมไอ้อวด และมีทั้งพฤติกรรมไม่ใส่ใจและไอ้อวดอยู่ด้วยกัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่พ่อแม่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่ำมักจะมีแนวโน้มพฤติกรรมไม่ใส่ใจการเรียนมากกว่า นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alan E. Kazdin (1973) ที่ศึกษาผลของการใช้ตัวเสริมแรงต่อพฤติกรรมเอาใจใส่ในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมเอาใจใส่นั่งติดกับโต๊ะของนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เอาใจใส่ในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เอาใจใส่ได้มีพฤติกรรมตามอย่างของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเอาใจใส่ในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นหลังจากที่ครูได้จัดให้นักเรียนนั่งคู่กันในขณะเรียนในชั้นเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมเอาใจใส่การเรียนเพิ่มขึ้น ส่วน บัลดอน วงศ์สนธิ (2546) ศึกษาเรื่องผลของการเสริมแรงด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้เบียร์รถรถและการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้หลักพรีแมค เพื่อพัฒนาการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการเสริมแรงด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้เบียร์รถรถแบบทุกครั้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้เบียร์รถรถแบบครึ่งคราว การให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้หลักพรีแมคแบบทุกครั้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้หลักพรีแมคแบบครึ่งคราว มีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1) จากการวิจัยพบว่าระหว่างการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอาจจะมีการจับเวลาและบันทึกการสังเกตไม่ทันตามช่วงเวลาที่ใช้ในการสังเกต อาจจะเนื่องมาจากมีเวลาในการฝึกการสังเกตพฤติกรรมและบันทึกพฤติกรรมไม่เพียงพอ ดังนั้นก่อนการทดลองจะต้องเตรียมพร้อมก่อนทำการสังเกต เพราะถ้าสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไม่ทันก็อาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

2) ผลจากการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียน อาจจะทำให้นักเรียนคนอื่นไม่เข้าใจว่าเพราะอะไรถึงไม่ให้ทำกิจกรรมทั้งห้องเรียน จึงควรหากิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการวาดภาพระบายสีและต่อจิ๊กซอว์มาให้เด็กได้ทำกิจกรรม เพราะจะได้ไม่เห็นถึงความแตกต่างในระหว่างการทดลอง

3) การนำการเสริมแรงด้วยกิจกรรมไปใช้ในการทดลองปรับพฤติกรรม ควรสำรวจถึงสิ่งที่นักเรียนชื่นชอบก่อนการนำมาเสริมแรง เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน และควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ยุ่งยาก แปลกใหม่ และไม่รบกวนชั้นเรียนระหว่างที่ครูกำลังสอน เพื่อจะช่วยให้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความใส่ใจการเรียนเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงด้วยกิจกรรมควบคู่กับตัวเสริมแรงชนิดอื่นด้วย เช่นตัวเสริมแรงที่เป็นอาหาร อย่างเช่น ขนม ลูกอม ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของเป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างการได้รับการเสริมแรงที่ต่างกันต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจการเรียนของนักเรียนว่าจะมีระดับพฤติกรรมเพิ่มขึ้นหรือลดลง เนื่องจากจะเป็นประโยชน์ต่อครูในการนำไปใช้เสริมแรงเพื่อให้เกิดความใส่ใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

เอกสารอ้างอิง

- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2549, 24 กุมภาพันธ์). **ความใส่ใจ**. ค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2553,
จาก http://www.swuuaa.com/webnew/index.php?option=com_content&view=article&id=202:--attention&catid=56:2009-02-24-06-15-59&Itemid=57
- บุญศรี โพธิ์กระสังข์. (2552). **การศึกษาความเข้าใจใฝ่ต่อการเรียนและพัฒนาตามแนวอัตถิยุตตาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัวสอน วงศ์สนิท. (2546). **ผลของการเสริมแรงด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้เบี้ยอรรถกร และการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่กับการใช้หลักฟรีแมค เพื่อพัฒนาการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). **การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ นิตราภรณ์. (2545). **การออกแบบการวิจัย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เย็นจิตร ชวนะวิบูลยางกูร. (2547). **การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงแบบดีอาร์เอและการปรับสีนใหม่ เพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนเรศวร) เขตหนองจอก กรุงเทพฯ**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รดาธร นิลละอ. (2548). **ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมโดยการชี้แนะด้วยภาพ เพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเด็กสมาธิสั้น**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2550). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554**. ค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2553,
จาก www.ddd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/.../index.htm
- อารี พันธมณี. (2540). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ดันธอ์ แกรมมี.
- Alan Taylor, Eric Taylor, Jody Warner-Rogers & Seija Sandberg. (2000). Inattentive Behavior in Childhood Epidemiology and Implications for Development. **J Learn Disabil**, 33(6), 20-536, Retrieved December 20, 2010, from <http://ldx.sagepub.com/content/33/6/520.abstract>.
- Alan E. Kazdin. (1973). The effect of vicarious reinforcement on attentive behavior in the classroom. **J Appl Behav Anal**, 6(1), 71-78, Spring 1973, from <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1310808/>